

به نام خدا

فعالیت‌های پژوهشی موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل، در چهار بخش عمده انجام می‌گیرد:

تاریخ پزشکی، طب اسلامی، طب سنتی و طب مکمل با محوریت‌های پیشگیری (حفظ الصحة)، روش‌های تشخیصی بیماری‌ها، درمان و توانبخشی

موسسه همچنین در زمینه‌های زیر نیز فعالیت پژوهشی خواهد داشت:

- فعالیت اپیدمیولوژیک در سطح دانشگاه، ملی، منطقه و جهان
- مدیریت سلامت
- آموزش
- اقتصاد
- سیاستگذاری‌ها
- افراد آسیب‌پذیر جامعه شامل کودکان، زنان باردار، جانبازان، جوانان، سالمندان، افراد تحت پوشش بهزیستی و بیماران خاص

اولویت‌های پژوهشی مؤسسه

۱. طب سنتی:

تبیین مبانی و مفاهیم طب سنتی ایران (طب ایرانی)
تبیین مبانی و مفاهیم طب سنتی ایران (طب ایرانی)
بررسی روش‌های تشخیصی، درمانی، پیشگیری و توانبخشی در طب سنتی ایران
مقایسه اثربخشی طب سنتی ایران با طب رایج و طب‌های دیگر در پیشگیری، درمان و توانبخشی
بررسی روش‌های مناسب جهت تلفیق کاربرد طب سنتی ایران و سایر مکاتب طب
بررسی اپیدمیولوژیک بیماری‌ها از دیدگاه طب سنتی ایران
بررسی شاخص‌های غربالگری بیماری‌ها در طب سنتی ایران
بررسی نیازسنجی‌های آموزشی در طب سنتی ایران در راستای تدوین منابع درسی
بررسی سبک زندگی و قواعد و قوانین طب ایرانی در سالمندان
تدوین فرهنگ جامع/ بانک اطلاعاتی طب سنتی ایران
تهیه و تدوین پرسشنامه‌ها در طب سنتی با محوریت‌های مختلف (مبانی، پیشگیری، درمان و توانبخشی) و تعیین روایی و پایایی آنها

۲. طب مکمل:

تبیین مبانی و مفاهیم طب مکمل/جایگزین
بررسی روش‌های تشخیصی، درمانی، پیشگیری و توانبخشی در طب مکمل/جایگزین
مقایسه اثربخشی روش‌های طب مکمل/جایگزین با طب رایج و طب‌های دیگر در پیشگیری، درمان و توانبخشی
بررسی روش‌های مناسب جهت تلفیق کاربرد طب مکمل و سایر مکاتب طب
بررسی اپیدمیولوژیک بیماری‌ها در مکاتب طب مکمل/جایگزین
بررسی شاخص‌های غربالگری بیماری‌ها در مکاتب طب مکمل/جایگزین

تدوین فرهنگ جامع / بانک اطلاعاتی طب مکمل / جایگزین (در زمینه‌های مختلف)
تهیه و تدوین پوسشنامه‌ها در طب مکمل / جایگزین با محوریت‌های مختلف (مبانی، پیشگیری، درمان و توانبخشی) و تعیین روایی و پایایی آنها

۲-۱. طب سوزنی:

تبیین مبانی و مفاهیم طب سوزنی
بررسی روش‌های تشخیصی، درمانی، پیشگیری و توانبخشی در طب سوزنی
مقایسه اثربخشی روش‌های طب سوزنی با طب رایج و طب‌های دیگر در پیشگیری، درمان و توانبخشی
بررسی روش‌های تشخیصی و درمانی بر دردهای حاد و مزمن از دیدگاه طب سنتی چین
بررسی اثربخشی روش‌های درمانی طب سوزنی بر دردهای حاد و مزمن و بیماری‌های صعب‌العلاج (بیماری‌های خاص)

۲-۲. انرژی درمانی:

تبیین مبانی و مفاهیم انرژی درمانی
بررسی روش‌های تشخیصی، درمانی، پیشگیری و توانبخشی در انرژی درمانی
مقایسه اثربخشی روش‌های انرژی درمانی با طب رایج و طب‌های دیگر در پیشگیری، درمان و توانبخشی
بررسی اثر بخشی انرژی درمانی در ناباروری، بیماری‌های پوستی (پسوریازیس، وی‌تیلیگو، اگزما) مقاوم به درمان، بیماری‌های متابولیک (دیابت)، بیماری‌های اسکلتی عضلانی (سندرم کارپال تونل و دردهای عضلانی و اسکلتی)، میگرن و آسم

۲-۳. هومئوپاتی:

تبیین مبانی و مفاهیم هومئوپاتی
بررسی روش‌های تشخیصی، درمانی، پیشگیری و توانبخشی در هومئوپاتی
مقایسه اثربخشی روش‌های هومئوپاتی با طب رایج و طب‌های دیگر در پیشگیری، درمان و توانبخشی

۳. طب اسلامی:

تبیین مبانی و مفاهیم طب اسلامی (قرآنی و روایی)
بررسی روش دین پژوهی (قرآن و روایات) در موضوع طب
بررسی جایگاه و کاربرد اصول فقه در طب
بررسی بهداشت از دیدگاه اسلام
بررسی اثربخشی طب اسلامی در پیشگیری، درمان و توانبخشی
بررسی روش‌های تشخیصی، درمانی، پیشگیری و توانبخشی در طب اسلامی
مقایسه اثربخشی روش‌های طب اسلامی با طب رایج و طب‌های دیگر در پیشگیری، درمان و توانبخشی
تدوین فرهنگ جامع/ بانک اطلاعاتی طب اسلامی
بررسی نیازسنجی‌های آموزشی در طب اسلامی در راستای تدوین منابع درسی

۴. گیاهان دارویی:

بررسی فیتوشیمی گیاهان دارویی
شناسایی، طراحی و استانداردسازی داروهای مورد استفاده در طب سنتی ایران
بررسی اثربخشی گیاهان دارویی و داروهای گیاهی (vivo In vitro-In)
بررسی عوارض و تداخلات گیاهان دارویی و داروهای گیاهی
تدوین برنامه‌های آموزشی و منابع علمی در حیطه طب، داروسازی و علوم تغذیه سنتی ایران
تهیه بانک‌های اطلاعاتی ویژه عموم جامعه و متخصصین علوم پزشکی کشور

۵. اطلاعات دارویی و تحقیقات داروهای سنتی:

بررسی نیازسنجی‌های آموزشی در طب و داروسازی سنتی ایران در زمینه اطلاعات دارویی و تدوین منابع درسی
شناسایی و تعریف داروهای سنتی ایران
بررسی اثربخشی، عوارض، تداخلات داروهای سنتی ایران
استانداردسازی اطلاعات داروهای مفرد و مرکب طب سنتی ایران

۶. تاریخ پزشکی:

بررسی تاریخ پزشکی ایران زمین
بررسی علوم مورد نیاز طبیبان در تاریخ پزشکی ایران
بررسی تاریخی آموزش پزشکی در طب سنتی ایران
بررسی تاریخ پزشکی به کارگیری ابزار در طب سنتی ایران
بررسی تاریخ بیمارستان‌های ایران
بررسی تاریخ و دستاوردهای طبیبان مسلمان و نوع‌آوری‌های آنان
بررسی تاثیر طب ایرانی بر جهان به ویژه همسایگان
بررسی نیازسنجی‌های آموزشی در تاریخ پزشکی ایران در راستای تدوین منابع درسی
تهیه بانک‌های اطلاعاتی تاریخ پزشکی ایران

۷. طب عامه:

تبیین مبانی و مفاهیم طب عامه ایران
شناسایی منابع مکتوب و شفاهی مرتبط با طب عامه ایران
تدوین فرهنگ جامع/ بانک اطلاعاتی طب عامه ایران
بررسی روش‌های تشخیصی، درمانی، پیشگیری و توانبخشی در طب عامه ایران
مقایسه اثربخشی طب عامه ایران با طب رایج و طب‌های دیگر در پیشگیری، درمان و توانبخشی
بررسی روش‌های مناسب جهت تلفیق کاربرد طب عامه ایران و سایر مکاتب طبی
بررسی اپیدمیولوژیک بیماری‌ها در طب عامه ایران
بررسی شاخص‌های غربالگری بیماری‌ها در طب عامه ایران
بررسی نیازسنجی‌های آموزشی در طب عامه ایران در راستای تدوین منابع درسی
تهیه و تدوین پرسشنامه‌ها در طب عامه با محوریت‌های مختلف (مبانی، پیشگیری، درمان و توانبخشی) و تعیین روایی و پایایی آنها

۸. علم النفس (روانپزشکی ایرانی):

تبیین مبانی و مفاهیم علم النفس
بررسی روش‌های تشخیصی، درمانی، پیشگیری و توانبخشی در روانپزشکی ایرانی
مطالعه روابط متقابل جسم و روح در طب ایرانی
بررسی عوامل زمینه‌ساز و آشکارساز در اختلالات مربوط به اعراض نفسانی
بررسی سبک زندگی و قواعد و قوانین روانپزشکی ایرانی در سالمندان
بررسی نیازسنجی‌های آموزشی در علم النفس در راستای تدوین منابع درسی

۹. اخلاق پزشکی:

تبیین مبانی و مفاهیم اخلاق زیستی (اخلاق پزشکی، اخلاق در علوم پایه و ...)
بررسی تطبیقی اصول مکاتب اخلاقی رایج با مبانی اسلامی
بررسی وضعیت اخلاق پزشکی در کادر درمانی و روش‌های رویکرد با ناهنجاری‌های اخلاقی و اصلاح آنها
بررسی مولفه‌های اخلاقی موثر در بهبود و ارتقای کیفی طب ایرانی- اسلامی
بررسی نیازسنجی آموزشی در اخلاق پزشکی در راستای تدوین منابع درسی
بررسی اخلاق در پژوهش‌های حیوانی از دیدگاه اسلام
تهیه بانک اطلاعاتی اخلاق زیستی در ایران زمین و جهان

۱۰. حفظ الصحه و سبک زندگی:

بررسی و ارائه الگوهای سبک زندگی سالم از دیدگاه طب ایرانی
بررسی نقش دستورات حفظ الصحه در حفظ و ارتقاء سلامت
بررسی دستورالعمل‌ها و الگوهای حفظ الصحه گروه‌های مختلف (کودکان، سالمندان، خانم‌های باردار و ...)
بررسی نیازسنجی آموزشی در حفظ الصحه در راستای تدوین منابع درسی

۱۱. فلسفه طب:

مطالعه کاربرد علم فلسفه و منطق در طب
اصول و مبانی طب نظری و عملی از منظر فلسفه و منطق
بررسی مکتب‌های فکری از منظر فیلسوفان در طب نظری
بررسی نظرات حکمای طب سنتی ایران در روش‌های تشخیص طبی در بیماران
بررسی نقش و تاثیر فلسفه و منطق در پیشبرد و تولید علم در طب
بررسی نیازسنجی آموزشی در فلسفه طب در راستای تدوین منابع درسی

۱۲. سلامت معنوی:

تدوین واژه‌نامه سلامت معنوی
تبیین مبانی نظری در خصوص سلامت معنوی و ابعاد آن
بررسی رابطه معنویت در ارتقای سلامت از دیدگاه اخلاق پزشکی
بررسی مروری سیستماتیک مستندات در خصوص سلامت معنوی
طراحی چرخه شناسایی منابع مناسب در خصوص سلامت معنوی، نحوه ترجمه و نشر آن
طراحی برنامه دیده‌بانی سلامت معنوی در کشور
تبیین حدود و مرزهای سلامت معنوی
پژوهش در واژه‌ها و مولفه‌های مربوط به سلامت معنوی از دیدگاه اسلام
بررسی نقش سلامت معنوی در بهبود بیماری‌های جسمی و روحی
بررسی نقش معنویت و سلامت معنوی در طراحی الگو و سبک زندگی
بررسی حدود و ضوابط دخالت پزشک در سلامت معنوی بیماران